

Warszawa, 19 stycznia 2024 r.

DSiRBC.635.1.2024

Szanowna Pani Dyrektor
Katarzyna Bis-Płaza

Departament Projektów i Strategii
Ministerstwo Cyfryzacji
sekretariat.dpis@cyfra.gov.pl

Dotyczy: *konsultacji założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz niektórych innych ustaw wdrażającej Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (Akt o usługach cyfrowych)*

Szanowna Pani Dyrektor

Działając w imieniu CSIRT-NASK, funkcjonującego w ramach Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej – Państwowego Instytutu Badawczego z siedzibą w Warszawie, w nawiązaniu do przekazanego do konsultacji założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną wdrażającej Rozporządzenie PE i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (Akt o usługach cyfrowych), zwane dalej rozporządzeniem 2022/2065, przekazuję poniższe uwagi CSIRT NASK:

1. W pierwszej kolejności należy wskazać, że w założeniach nie znalazły się zapisy doprecyzowujące nakaz podjęcia działań przeciwko nielegalnym treściom oraz nakaz udzielenia informacji, o których mowa w art. 9 i 10 rozporządzenia 2022/2065. Mając na uwadze charakter tych nakazów wynikający z przywołanych przepisów istotne wydaje się wskazanie w treści ustawy wdrożeniowej organów, które mogłyby wydać te nakazy, a także oczekiwanej formy tego nakazu (np. decyzja administracyjna) oraz trybu, w jakim miałyby ona zostać wydana (np. przez odesłanie do odpowiednich przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, z uwzględnieniem elementów określonych w art. 9 ust. 2 rozporządzenia 2022/2065).

Ustawa wdrażająca powinna określać, czy nakaz podjęcia działań przeciwko nielegalnej treści może być wydany na skutek postępowania administracyjnego

wszczętego na skutek wniosku strony, czy może również zostać wydany z urzędu, na przykład po stwierdzeniu w wyroku sądu powszechnego nielegalności danej treści (np. mającej charakter pomówienia lub naruszającej dobra osobiste).

Ustawa wdrażająca powinna uwzględniać również procedurę wydania nakazu w przypadku nakazu udzielenia informacji.

Jednocześnie warto wskazać, że oba te środki wymagają wskazania terminu na ich realizację przez dostawcę usługi pośredniej oraz wskazania procedury dla rozpoznania środka odwoławczego.

2. W zakresie art. 11 i 12 rozporządzenia 2022/2065 warto rozważyć ustanowienie w ustawie wdrażającej wymogu prowadzenia rejestru punktów kontaktowych wyznaczonych przez dostawców usług pośrednich przez koordynatora ds. usług cyfrowych. Takie rozwiązanie umożliwiłoby skuteczniejsze egzekwowanie przepisów rozporządzenia poprzez weryfikację danych kontaktowych przekazanych przez dostawców. Umożliwiłoby również sprawniejszy dostęp do tych danych użytkownikom oraz organom wymiaru sprawiedliwości i koordynatorom usług cyfrowych z innych państw członkowskich.
3. W odniesieniu do art. 18 rozporządzenia 2022/2065 warto rozważyć, czy nie jest możliwe uproszczenie procedury dokonywania zgłoszeń nie tylko dla dostawców usług hostingu, ale dla wszystkich osób – np. przez udostępnienie e-usługi umożliwiającej zgłaszanie przestępstw. Rozwiązanie to, z uwzględnieniem przepisów Kodeksu postępowania karnego związanych z wszczęciem śledztwa, uzupełniałoby dotychczasowe możliwości dokonywania tego typu zgłoszeń. Jednocześnie ułatwienie takie mogłoby zachęcić do zgłaszania przestępstw osoby, dla których obecne sposoby składania zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa stanowią barierę. Z doświadczeń CSIRT NASK wynika, że niejednokrotnie osoby pokrzywdzone wskutek przestępstw popełnionych w cyberprzestrzeni mają problem z określeniem właściwej w sprawie jednostki Policji lub prokuratury.
4. Art. 20 rozporządzenia 2022/2065 odnosi się do wewnętrznego systemu rozpatrywania skarg. Uzasadnione w tym kontekście wydaje się wydanie wytycznych przez Ministra Cyfryzacji – w formie *soft law* – promujące tego typu rozwiązania wśród dostawców.
5. Zaproponowana w art. 21 możliwość pozasądowego rozstrzygania sporów może bardzo wyraźnie poprawić obsługę usługobiorców i jest szansą na przyśpieszenie rozstrzygania spraw i odciążenie sądów. Dlatego wzmocnienie i rozbudowa takiego systemu zasługuje na wyraźne wsparcie i uwzględnienie w nowych przepisach wdrażających DSA w Polsce.

Sugerujemy w szczególności wykorzystanie już istniejących sądów polubownych, w szczególności – w kontekście nielegalnych treści zasadne byłoby wykorzystanie dorobku Sądu polubownego ds. domen internetowych przy Polskiej Izbie Informatyki i Telekomunikacji.

6. W zakresie dotyczącym powoływania zaufanych podmiotów sygnalizujących (art. 22 rozporządzenia 2022/2065) należy rozważyć doprecyzowanie stwierdzenia wypełnienia przez podmiot przesłanki szczegółowej wiedzy i kompetencji do wykrywania, identyfikowania i zgłaszania nielegalnych treści. Nie ulega wątpliwości, że wszelkie próby doprecyzowania tego warunku uzyskania statusu *trusted flagger* mogłyby zakończyć się ograniczeniem możliwości jego uzyskania, a tym samym stanowić o sprzeczności ustawy wdrażającej z rozporządzeniem. Sam jednak sposób stwierdzenia, czy wnioskujący podmiot wymaganą wiedzę i kompetencje posiada – na przykład przez zasięgnięcie opinii ekspertów w danej dziedzinie – powinien zostać wskazany w ustawie.
7. W zakresie, w jakim założenia wskazują na konieczność ustanowienia przepisów dot. zweryfikowanych badaczy, o których mowa w art. 40 ust. 4 i n. rozporządzenia 2022/2065, sugerujemy ujednoczenie brzmienia przyszłych przepisów z przepisami rozporządzenia. W szczególności, art. 40 ust. 10 rozporządzenia 2022/2065 mówi o *wydaniu decyzji o zakończeniu dostępu*, podczas gdy w założeniach jest mowa o *decyzji w sprawie cofnięcia statusu zweryfikowanego badacza*, co może budzić wątpliwości interpretacyjne.
8. Założenia zakładają powołanie dwóch organów właściwych – Prezesa UKE oraz Prezesa UOKiK. Przed wszystkim należy podkreślić konieczność takiego rozgraniczenia ich działań, aby nie pozostawiało ono wątpliwości, zgodnie z postulatem zawartym w art. 49 rozporządzenia 2022/2065. Warto również rozważyć możliwość wprowadzenia do ustawy wdrażającej sposobu rozstrzygania sporów kompetencyjnych.
W przedmiocie organów właściwych należy również zasygnalizować, że dzieci i osoby młode są grupą szczególnie zagrożoną, a tym samym wymagającą szczególnej uwagi w zakresie zwalczania nielegalnych treści w internecie. Spostrzegł to także prawodawca unijny, wprowadzając do rozporządzenia art. 28. Mimo lakonicznej treści, zawiera on ważne regulacje, które powinny znaleźć również odzwierciedlenie w ustawie wdrażającej przez powołanie organu właściwego w sprawach dotyczących nielegalnych treści szkodliwych wobec dzieci.
9. Warto także zwrócić uwagę, że z założeń nie wynika, jaki tryb postępowania został przewidziany w procedurach rozstrzygania skarg na dostawców usług pośrednich (art. 53 rozporządzenia 2022/2065). Warto to doprecyzować poprzez odesłanie do odpowiedniego stosowania przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego. Pozwoli to na zachowanie drogi odwoławczej przewidzianej w tych przepisach. Jednocześnie poddajemy pod rozagę wprowadzenie analogicznego jak w RODO ograniczenia kwotowego odpowiedzialności z tytułu grzywien nakładanych na podstawie art. 52 rozporządzenia 2022/2065 wobec podmiotów publicznych.

Bardziej szczegółowe uwagi, względnie propozycje brzmienia przepisów, CSIRT NASK będzie gotowy przedstawić po udostępnieniu projektu ustawy wdrażającej DSA.

Z poważaniem,
Adam Marczyński
Zastępca Dyrektora NASK-PIB
ds. Cyberbezpieczeństwa i Innowacji
/podpisano elektronicznie/

NASK-PIB
ul. Kolska 12
01-045 Warszawa

nask@nask.pl
+48 22 380 82 00
+48 22 380 82 01

NIP: 521 04 17 157
Regon: 010464542
KRS: 0000012938

BNP Paribas Bank Polska Spółka Akcyjna
z siedzibą w Warszawie
ul. Kasprzaka 2, 01-211 Warszawa
Numer konta:
28 1750 0009 0000 0000 0094 9997

www.nask.pl